תורה אור

בזב משום דלא מטמא באונס אבל זבה דמטמיא באונס אימא לא צריכא ואי כתב רחמנא בזבה משום דלא מטמיא בראיות כבימים אבל זב דמטמא בראיות כבימים אימא לא צריכא אמר אביי מנא אמינא לה דתניא °דותה תטמא *לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות את הלילות דותה תטמא לרבות את היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים מאי לאו נקיים מלידה לא מדם ואמר אביי מנא אמינא לה דתניא כימי נדתה כך ימי לידתה *מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה ואין ספירת שבעה עולה מהן אף ימי לידתה שאין ראוין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן ורבא הא מני רבי אליעזר היא דאמר מסתר נמי סתרה וכי דנין אפשר משאי אפשר אמר רב אחדבוי בר אמי ר' אליעזר היא *דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב ששת אמר על כרחך הקישן הכתוב איכא דאמרי אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת רבי אליעזר היא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב פפא אמר על כרחך הקישן הכתוב: קשתה שלשה ימים וכו': איבעיא להו שפתה מזה ומזה מהו רב חסדא אמר *טמאה רבי חנינא אמר טהורה א"ר חנינא משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו בידוע שחיילותיו של מלך הן ורב חסדא אמר כל שכן דבעי נפיש חיילות טפי תנן רבי יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן הצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא לא מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר כי היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא פסקה והא תונבא בעלמא הוא דנקט לה קמ"ל תנן קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב היכי דמי אילימא כדקתני למה לי שלש בתרי בקושי וחד בשפי סגי אלא לאו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה ומזה או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי זו יולדת בזוב ותיובתא דר' חנינא אמר לך רבי חנינא לא לעולם כדקתני והא קא משמע לן דאע"ג *דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי חנינא: כמה היא קשיה ר"מ אומר וכו': השתא חמשים מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק כאן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה ורב אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה אמר רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב

אפי'

זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים רצופין אבל זבה אינה מטמאה אלא בשלשה ימים כדכתיב בה [ויקרא טו] ימים. בנ"ק (דף מ.) מרבינן זב לימים: נקיים מלידה. שלא תהא לידה בימים דלאע"ג דלא הוי כמאן דהוי דמי דהא ימי לידה טמאין בלא דם: מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה. דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן דהא מכי הויא זבה לא הויא ימי נדה לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה: אף ימי לידה. הואיל ודמו לנדה ואין ראויין לזיבה כדאמרי' ולא דמה מחמת ולד הכי נמי לענין ספירה מדמינן להו לנדה ולא תעלה נהן ספירת שבעה כגון אם ילדה בימי ספירה: הכי גרסינן אף ימי לידתה שאין ראויין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן: מסתר נמי סתרה. וכ"ש דלא סלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי אע"ג דלא גרמי סתרי וכי קאמינא אלא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת ועולה: וכי דנין אפשר. כגון לידה דאפשר לה ללדת בימי ספירה: משאי אפשר. בימי נדה דלא אפשר להיות נדה בימי ספירה: ר' אליעזר היא. במסכת מנחות בפ' התודה* דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יביא אלא מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות דאיכא מעות מעשר שני לייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראיה גדולה היא ונלמד הימנה: הקישן הכתוב. ואפי' לר"ע הני מילי דאין דנין כגון גזרה שוה אבל הקישא אין משיבין על ההיקש*: רב חסדא אמר טמאה. דהא איכא קושי: רבי חנינא אמר טהורה. כיון דשפתה אף מן הדם איגלאי מילתא דדם הקושי מחמת ולד אתא אבל כי שפתה מן הצער ורואה דם איגלאי מילתא דמקמי הכי הוי מזיא נמי בלא קושי: לפניו. יום אחד או שנים קודם ביאתו: דמפיש חיילות טפי. סמוך לביאתו: דפסקו להו חיילות לגמרי. דהשתא ודאי קמאי לא מחמתיה אתו דאי מחמתיה אתו כל שכן דמפיש חיילות: תונבא. אשטורדישו"ן. שאינה מרגשת בצערה מחמת שעמומית החולי(א): אי נמי כי קתני. שלשה בקושי וא' בשופי וכולן ראתה למה לי כולי האי: או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת. בשלישי מן הצער ולא מן הדם: כדקתני. שלשה בקושי ומקצת שלישי ומקצת רביעי בשופי: הא קמ"ל דאע"ג. דקשתה בקצת שלישי ולא שפתה לילה ויום כלילי שבת ויומו אלא לילה *ושני חלקי יום טמאה: ולאפוקי מדר' חנינא בן אחי רבי יהושע. דאמר לעיל (דף לו:) כל שאל קישויה להיות בשלישי שלה כו': בריאה. ארבעים: אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בה זבה. דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה אבל ראתה אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל (לו:) בימי נדה נדה: אף ימים הראויין לספירת זיבה. כגון התחיל הקושי בימי הזיבה טהורין כל ימי זיבה ושבעה אחריהם דהא בתר זבה שייכי וכי כתב רחמנא (ב)בנדתה ולא בזיבתה דזיבתה טהורה להכי נמי קאי אבל אחר שבעה אם יאריך טמאה נדה: ולטעמיה דרב. כיון דאמר רב בהנך ימים דשייכי בתר זבה טהרינהו רחמנא לענין קושי:

אף

מה ימי נדותה דאין ראוין לזיבה. וא"ת דבפ' בא סימן (לקמן דף נד.) אמר ימי נדותה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה וי"ל דהתם מיירי בזבה קטנה שרואה יום י"א דיום י"ב הוא בין תחלת נדה ועולה לה: על כרחך הקישן הכתוב. ואין משיבין על ההיקש וא"ת והא בפ' התודה (מנחות דף פב.) פריך ר"ע לר' אליעזר וכי דנין אפשר משאי אפשר אע"ג דטעמא דרבי אליעזר דדריש היקשא מוקדמת שיהו כל העבודות שוות ור"ע נמי אית ליה היקשא דוקדמת בפרק מי שהיה טמא (פסחים דף צו.) וי"ל דהתם לא מצי למימר על כרחך הקישן הכתוב דאיצטריך היקשא להנהו דרשות דפסחים (דף צו.): ארבעים מיבעיא. בסוכה *לא פריך כי האי גוונא ארבי יהודה דמכשיר עד ארבעים וחמשים אמה התם משום דקים ליה דלאו דוקא אלא ארבעים וחמשים כדאמרי אינשי ואפילו טופח אבל הכא הוי דוקא חמשים כדקתני בסמוך וחמשים שהולד מטהר ובפרק מפנין (שבת דף קטו:) דפריך השתא ה' קופות ד' מיבעיא המקשה סבר דדוקא נקט ומשני דלאו דוקא נקט אלא ד' וה' כדאמרי אינשי ועוד משני דהוא דוקא ד' מאוצר קטן וה' מאוצר גדול ובפרק אע"פ (כתובות דף ס.) מינק יונק אפי' ד' וה' שנים נמי לא דייק התם משום דלאו דוקא ה' אלא לפי גרסו כדקאמר התם ואפילו מבילתו על כתפו ובפרק הזרוע (חולין דף קלב:) דאמר כהן טבח ב' וג' שבתות פטור מן המתנות מכאן ואילך חייב במתנות התם נקט ב' לרבי דאמר *בתרי זימני הוי חזקה ולרשב"ג ג'*: ורב אדא בר אהבה אמר אף ימים הראויים לספירת סתירת זיבתה. וא"ת מה הוסיף על דברי רב הא לרב נמי הראויין לספירה היינו ז' ימים אחר י"א יום ואין מתחלת י"א אחרים עד שיעברו שבעה ימי הספירה אחר י"א ואם ראתה אז אף בקושי טמאה לרב ולרב אדא טהורה דראויין לספירת סתירת זיבתה ור"ח פי' דלוי אינו מטהר אלא שבעה ימים הראוין ליעשות בהן זבה אבל י' וי"א דאינם ראוין ליעשות בהן זבה דאפילו ראתה אפי' גם בי"ב אינה אלא נדה ורב מוסיף ימים הראוין לספירה כגון עשירי וי"א וחמשה ימים אחרי כן אבל שני ימים משבעה ימים אחרונים אם ראתה בהן טמאה לרב ורב אדא מוסיף אף אותם שני ימים ונמצא כולן טהורין:

לסוף

ט שנה

נו א מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ט ועי' כמ"מ [והל"ה]:

[דף כ: וש"נ]

[מנחות סה:]

[וע"ע תוס' שבת כו: ד"ה כשה]

◆

תוספי הרא"ש

אמר אביי מנא אמינא לה דתניא דותה תטמא כו'. הכי סייעי' אביי ראיה לר' מרינוס דכיון דאשכחן תנא דפליג אברייתא דבא סימן דסבר עולין אית לן למימר דר' מרינוס נמי סבר הכי כדלא קאמר בברייתא עולין וה"ה דותה מצי אביי לאיתויי דהוא דיצאת מליאה ובאה ריקנית דלעיל דאית ליה דאין עולין אלא דאי הוה מייתי לה הוה מוקי לה רבא נמי כר' אליעזר כך פירש"י בתשובת. ולפי' פי' בין אביי בין רבא מצו סברי כמסקנא בסוף בא סימן ואליבא דר' מרינוס הוא דפליגי. ור"ת פי' דאריתא דנפשייהו פליגי דהלכת' כוותיה דאביי דאמר אין עולין ומדקדק מהא דאמר לעיל אוק ברייתא דיצאת מליאה ש"מ תלת ולא קאמר ש"מ אין עולין לאפוקי מברייתא דלעיל דסברא עולין ללוי אליבא דהדר שינויא דשני בשופעת וכו' ולפי המסקנא עולין לה וכו' ולאפוקי מברייתא דסוף בא סימן. אלא

[illegible]

◆

מוסף רש"י

דותה תטמא. קרא יתירא הוא, דהו"ל למכתב וטמאה שבעת ימים כימי נדה ולשתוק. לרבות את בועלה. שמטמאה את בועלה כנדה, ולרבות את הלילות כימים, דלא תימא ימים כתיב (לעיל לה:).

[לעיל לה:]

[לעיל לו:]

מנחות פב: יט. [סוכה כ וש"נ]

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תונבא וכו' החולי כס"ד ואח"כ מ"ה אי נמי כדקתני שלשה: (ב) ד"ה אף ימים וכו' כתב רחמנא בנדתה ולא בזיבתה:

◆

גליון הש"ס

גמ' מה ימי נדתה. בתוס' הרשב"א גיטין דף פ ד"ה כא וקתני היה הגי' כאן בקפת ימי נדתה לימי לידתה מה ימי נדתה וכו':

◆

לעזי רש"י

אישטורדישו"ן.
עילפון, הלם, מבוכה.

ג"י רש"ע רח"ל

עיין רש"ל